

De hovenier *geeft raad*

Hoe komt het dat mijn camelia gele bladeren krijgt? Waarom wil mijn //ex-haagje in de zon niet goed groeien? En welke boom is jaarrond mooi en wordt niet al te groot? Lieuwe Westra - vakbekwaam hovenier en adviseur bij Tuinkeur, het kwaliteitskeurmerk voor hoveniers - beantwoordt hier tuin vragen van lezers.

1 'Drie jaar geleden hebben we onze door buxusschimmel aangetaste buxushaagjes vervangen door *Ilex crenata*; deze zou het zowel in de zon als de schaduw, op elke grondsoort, doen. Maar de haagjes in de schaduw doen het veel beter dan die in de zon. Ik heb gemest met bloed- en beendermeel en in september voor het laatst gesnoeid. Wat kan ik anders doen?'

Ilex crenata is een goede vervanger voor buxus en in principe groeit deze net zo goed in de zon als in de schaduw. Maar wat je vaak ziet, is dat een plek in de zon of schaduw verschil in groei oplevert. Planten op een zonnige plek hebben meer vocht nodig dan planten in de schaduw; als de grond niet voldoende vochthoudend is, belemmert dat de groei. Daarom is het raadzaam de grond te verbeteren met compost, want dit houdt vocht vast. Het makkelijkst is om een geul langs de minder groeiende planten te graven en hier compost in aan te brengen. Het allerbeste is natuurlijk om al bij aanplant de grond goed te bewerken, als dat nodig is.

De mest die je hebt gegeven is goed. Beendermeel is langzaam werkende mest, die veel fosfor bevat. Dit zorgt ervoor dat voedingsstoffen goed door de plant worden opgenomen en dat de wortelontwikkeling op gang komt. Eén keer per jaar een gift beendermeel is voldoende. Bloedmeel is mest die snel werkt, het bevat veel stikstof die voor een goede groei zorgt. Deze mest werkt maar 2-2,5 maand en daarom kun je deze in het groeiseizoen het beste twee keer strooien.

2 'In mijn kleine achtertuin is maar ruimte voor één boom. Welke boom is meerdere seizoenen mooi en wordt niet al te groot?'

Welke ik echt kan aanraden is de Boom van het Jaar 2015, *Magnolia kobus*. Deze schitterende boom geeft opvallende witte bloemen in het voorjaar, en in het najaar vruchten die verkleuren naar rood. Maar de sierwaarde zit ook in zijn vorm, hij krijgt een mooie piramidevorm. *Magnolia kobus* is verder een makkelijke boom; hij groeit op elke grondsoort en kan ook tegen veel bestrating. Plant hem bij voorkeur wel op een zonnige, beschutte plek.

Een kleine groenblijvende boom is *Photinia fraseri* 'Red Robin' (glansmispel). Je ziet hem vaak als heester, maar hij is ook verkrijgbaar als bolvormige boom, waarbij je kunt kiezen uit verschillende stamhoogtes. Zuilbomen als *Carpinus betulus* 'Fastigiata' (haagbeuk) en *Fagus sylvatica* 'Atropunicea' (rode zuilbeuk) zijn ook geschikt; ze hebben een mooie vorm, worden niet heel erg breed en zijn goed te snoeien. De rode zuilbeuk is 's winters mooi door het bruin gekleurde blad dat pas in het voorjaar af valt. Bijzonder is *Liquidambar styraciflua* (amberboom), deze boom - die ook in bolvorm verkrijgbaar is - valt op door het mooie handvormige blad en de spectaculaire herfstkleuren. Ook bolcatalpa's, bolacacia's en sierappels zijn geschikt voor een kleine tuin.

3 'In de tuin bij mijn nieuwbouwwoning wil ik vooral siergrassen en vaste planten. De tuin ligt op kleigrond. Welke planten adviseren jullie?'

Belangrijk is de grond vooraf te verrijken met compost of champignonmest - ook wel champost genoemd - zodat deze luchtiger wordt. Breng een flinke lading aan en werk dit goed door de grond. Siergrassen houden over het algemeen van wat armere grond dan kleigrond. Maar soorten die het op lichte tot middelzware klei goed doen zijn bijvoorbeeld *Pennisetum orientale* (lampenpoetsgras), *Bouteloua gracilis* (muskietengras), *Eragrostis spectabilis* (liefdesgras) en allerlei soorten *Carex* (zegge). Je kunt deze grassen als vakbeplanting toepassen - en voor de kleur in andere vakken vaste planten zetten - maar voor een meer natuurlijke sfeer kun je ze beter combineren met vaste planten. Op niet al te zware kleigrond bijvoorbeeld met *Echinacea*, *Knautia*, *Gaillardia*, *Liatris spicata*, *Agastache*, *Monarda* en *Persicaria amplexicaulis*. Ook hoge sieruilen en de tweejarige *Verbena bonariensis* zullen het er goed doen.

4 'Wanneer moet hortensia 'Annabelle' worden gesnoeid?'

Deze populaire hortensia hoef je maar één keer per jaar te snoeien, in het vroege voorjaar. Maar als er veel stengels zijn geknakt, dan kun je de plant - als je dat netter vindt - in november alvast tot de helft terugknippen. Het echte snoeien doe je dan eind maart-half april, omdat

de hortensia dan geen vorstschade meer op zal lopen. Snoei hem tot zo'n 10 cm boven de grond terug; je krijgt dan veel nieuwe uitlopers én bloemen want deze hortensia bloeit op eenjarig hout. Zorg tijdig voor een stevige plantensteun, zodat de zware bloemen niet omvallen. Tegenwoordig zijn er verbeterde 'Annabelles' verkrijgbaar, namelijk *Hydrangea arborescens* 'Incrediball' (Strong Annabelle) of *H. arborescens* 'Invincibelle' (Pink Annabelle). Deze hebben stevigere stengels die het gewicht van de bloemen beter kunnen dragen. Pink Annabelle heeft daarbij - zoals de naam al aangeeft - mooie roze bloemen.

5 'Wanneer kan ik de afgestorven stengels van vaste planten afknippen? En in welke maand kan ik ze het beste scheuren?'

Vanaf eind maart-begin april, als de kans op strenge vorst voorbij is, kun je de oude resten en stengels wegnippen. Ga voorzichtig te werk, want onder het oude loof zitten de nieuwe neuzen en anders beschadig je ze. April is een prima tijd om vaste planten te scheuren en te verplanten, alleen bij vroege voorjaarsbloeiers kun je dit beter in het najaar doen. Wip de plant met een schop uit de grond en probeer de pol vervolgens met je handen uit elkaar te trekken; dat geeft de minste schade aan de wortels. Lukt dat niet, steek de pol dan met een scherpe schop in twee of meer delen. Gebruik van planten die niet meer zo mooi bloeien alleen de buitenste delen en gooi het middengedeelte weg. Voordat je de pas gescheurde pollen weer gaat planten, is het slim de grond te verbeteren met compost. Plant ze met de neuzen net iets onder de grond en zet ze niet te ver uit elkaar, zodat je hetzelfde jaar alweer één grote pol hebt; dat oogt niet alleen mooi, maar houdt ook onkruid tegen.

6 'Wanneer kan ik het beste mijn bolcatalpa snoeien?'

Veel mensen snoeien hun bolcatalpa's (*Catalpa bignonioides*) en ook bolacacia's (*Robinia pseudoacacia* 'Umbraculifera') vóór de winter, maar dat is niet goed! Dit levert geen mooi winterbeeld op én geeft kans op vorstschade; beide bomen hebben zacht hout waardoor gesnoei de takken makkelijk kunnen invriezen. Snoei pas na de kans op een vorstperiode, dat is eind maart-april. *Catalpa* of trompetboom kun je het beste snoeien als de knoppen wat dikker worden. Bij beide soorten bolbomen knip je de takken zo kort mogelijk af, er blijven dan stompjes van zo'n 5-10 cm over. Zowel bolcatalpa als bolacacia mag je elk voorjaar op deze manier snoeien. Je kunt dit ook om het andere jaar doen, de kroon wordt dan wat groter. Vergeet niet om de - al of niet gesnoei de - bomen elk voorjaar te bemesten, zodat ze in optimale conditie blijven.

7 'Mijn camelia krijgt veel gele bladeren, wat is er aan de hand?'

Camellia stelt speciale eisen aan de standplaats: hij heeft humusrijke, zure grond nodig die goed water doorlaat maar niet helemaal uitdroogt. Als deze heester te droog staat, vallen zijn knoppen er af; dit gebeurt ook vaak bij camelia's in pot. Omdat camelia's niet van kalk houden, kun je het beste gieten met regenwater. Bij te veel kalk in de grond kan de plant moeilijk voedingsstoffen opnemen met als gevolg dat de bladeren geel kleuren. Breng zo nodig tuinturf rondom de plant aan om de zuurgraad van de grond te verbeteren. Geef in het voorjaar mest met voldoende kalium (voor een goede bloei) en magnesium (voor mooi groen blad). Je kunt ook rododendronmest geven, want rododendrons stellen dezelfde eisen als camelia's.

Vraag het de hovenier!

Heb je een andere vraag over je tuin of over een bepaalde plant? Mail deze naar tuinadviseur Lieuwe Westra (lieuwe@tuinkeur.nl) voor gratis advies.